

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

CREDIT USING OF BANK OF AGRICULTURAL AND AGRICULTURAL
COOPERATIVE'S MEMBERS AMPHUR KANTANG, TRANG PROVINCE.

โดย

นางสาวดวงทิพย์ หลังस्ता

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2536

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ 21, 4, 36
(ดร.สุรพล เศรษฐบุตร)

กรรมการปัญหาพิเศษ 21, 4, 36
(อาจารย์เอนก บุญอิน)

กรรมการปัญหาพิเศษ 29, 4, 36
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชาติ ศรีสันติธรรม)

หัวหน้าภาควิชา 30, 11, 36
(อาจารย์สนอง นิลเพชร)

ร.ท.
๓๑๙๒๗

14226

เรื่อง

การใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

CREDIT USING OF BANK OF AGRICULTURAL AND AGRICULTURAL
COOPERATIVE'S MEMBERS AMPHUR KANTANG, TRANG PROVINCE.

T096181

โดย

นางสาวดวงทิพย์ หลังस्ता

ป/พ.
๑๑๙๒ก
๒๕๓๖

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. ๒๕๓๖

รทพ. ....
เลขทะเบียน 96181
ในเดือนปี 2 JUN 2000

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

CREDIT USING OF BANK OF AGRICULTURAL AND AGRICULTURAL
COOPERATIVE S MEMBERS AMPHUR KANTANG, TRANG PROVINCE.

โดย

นางสาวดวงทิพย์ หลังस्ता

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่.....เมษายน.....พ.ศ.2536

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ..... / ..... / .....

(ดร.สุรพล เศรษฐบุตร)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..... / ..... / .....

(อาจารย์เอนก บุญยืน)

กรรมการปัญหาพิเศษ ..... / ..... / .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชาติ ศรีสันติธรรม)

หัวหน้าภาควิชา ..... / ..... / .....

(อาจารย์สนอง นิลเพชร)

เรื่อง : การใช้สินเชื่อกองสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สาขาอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

โดย : ดวงทิพย์ หลังस्ता

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชา : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : -----

(ดร.สุรพล เศรษฐบุตร)

21, 4, 36

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาการใช้สินเชื่อกองสมาชิกธนาคาร -
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง
สภาพเศรษฐกิจและสังคม การใช้สินเชื่อและปัญหาของการใช้สินเชื่อกองสมาชิกธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ใน ปี พ.ศ 2535

กลุ่มตัวอย่างของการทำวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างสมาชิก ธกส.อำเภอกันตัง
จังหวัดตรัง แบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละค่ามัธยฐานและค่าพิสัย
จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4
นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพทำการเกษตร ซึ่งรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 64,491.18 บาทต่อปี และมี
พื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตรเป็นของตนเองสมาชิกได้รับเงินกู้เฉลี่ย 27,985.29 บาทต่อปี โดยนำไปใช้
เพื่อขยายการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่จะกู้เงินระยะปานกลาง ในลักษณะของเงินสด ทั้งนี้จะรวมกลุ่มกันค้า
ประกันเงินกู้ สมาชิกมีรายจ่ายเฉลี่ยครอบครัวละ 72,741.32 บาทต่อปี

สมาชิกส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้ทันฤดูกาลผลิต แต่ไม่เพียงพอในการดำเนินกิจการ ซึ่งจะ
แก้ไขโดยกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆ ในกรณีที่ชำระเงินกู้ไม่ทัน จะแก้ไขโดยผ่อนผันกับธกส.

ทั้งนี้ปัญหาเนื่องมาจากขางพาราราคาตกต่ำ ฝนตกไม่ตามฤดูกาลทำให้ผลผลิตทาง

เกษตรกรทำ กุ้ง เป็นโรค ปลาตาย และสมาชิกมีปัญหาในเรื่องการดำเนินงานด้านการผลิตตลาดตลอดจนด้านราคาผลผลิต จำนวนวงเงินกู้ยืมน้อยเกินไป การบริการยุ่งยาก ระยะเวลาในการชำระเงินกู้แต่ละช่วงสั้นเกินไปและดอกเบี้ยที่ปล่อยให้กู้ก็สูง

จากการศึกษาค้นคว้ามีข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้สูงขึ้นทั้งด้านบริการที่ถูกต้องและเหมาะสมซึ่งจะเป็นส่วนที่จะช่วยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสมาชิกอีกต่อไป

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ ดร.สุรพล เศรษฐบุตร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้กรุณานำแนวทางมาตั้งแต่ต้น ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชาติ ศรีสันติธรรม และ อาจารย์เอนก บุญอิน ซึ่งช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและกรรมการปัญหาพิเศษ โดยให้ความช่วยเหลือในการตรวจทานแก้ไข รวมถึงเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือทางด้านข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจ จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ท่านสุดท้ายที่จะกล่าวถึง และเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตของข้าพเจ้ามาตั้งแต่ต้น คือ บิดา-มารดาผู้ให้กำเนิดที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุนในการศึกษามาตลอด ดังนั้นหากการศึกษารั้งนี้มีความคืบหน้า นั่นคือผลการกระทำของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด แต่หากเกิดการผิดพลาดประการใดนั้นเป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานเอง

ดวงทิพย์ หลังस्ता

เมษายน 2536

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญตาราง	(ก)
สารบัญภาพ	(ข)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
บทความทางวิชาการ	4
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	10
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	10
เครื่องมือและวิธีการทดสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	11
การวิเคราะห์และประมวลผล	12
การรวบรวมข้อมูล	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	13
ข้อมูลการใช้สินเชื่	17
ข้อมูลปัญหาของการใช้สินเชื่	30
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
สรุป	35
ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	41
ภาคผนวก ข.	46
ภาคผนวก ค.	55

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของสมาชิก	11
2	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อ	18
3	แสดงรายจ่ายจากการทำสวนยางพารา	20
4	แสดงรายจ่ายจากการทำประมงเรือเล็ก	21
5	แสดงรายจ่ายจากการเลี้ยงปลาในกะชัง	22
6	แสดงรายจ่ายจากการทำนา	23
7	แสดงรายจ่ายจากการเลี้ยงสัตว์	24
8	แสดงรายจ่ายจากการเลี้ยงกุ้ง	25
9	แสดงรายจ่ายจากการทำสวนจาก	26
10	แสดงรายจ่ายค่าอุปโภคบริโภค	27
11	แสดงรายจ่ายทั้งหมดในปี 2535	29
12	แสดงข้อมูลปัญหาการใช้สินเชื่อ	32

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

45

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การทำกรเกษตร ในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องใช้ต้นทุนในการประกอบการเกษตรกรต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการจัดหาปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช และอื่น ๆ เพื่อที่จะทำให้การผลิตด้านการเกษตรได้ผลดี เกษตรกรจำนวนมากที่ไม่มีเงินทุนที่ได้จากการออมจำเป็นจะต้องกู้ยืมเงินจากนายทุนทั้งในและนอกระบบเพื่อใช้ในกิจกรรมการเกษตร ซึ่งมักจะเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นทางออกของเกษตรกร ก็คือการกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ซึ่งเป็นสถาบันทางการเงินที่ภาครัฐบาลควบคุมการดำเนินงานโดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ทราบถึงการใช้สินเชื่อของเกษตรกรในการทำกิจกรรมทางการเกษตรได้อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นจึงสมควรจะต้องมีการศึกษาถึงลักษณะของการใช้สินเชื่อ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมหรือเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการวางแผนการใช้สินเชื่อและติดตามผลการใช้เงินกู้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิกต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

2. ทำให้ทราบถึงลักษณะการใช้สินเชื่อตลอดจนทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการใช้สินเชื่อของสมาชิก (ชกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

นอกจากนั้นแล้วข้อมูลที่ได้รับการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการที่จะกำหนดแนวทางวางแผนการดำเนินงาน ให้เหมาะสมและสอดคล้องต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคม นักบริหารอาจใช้เป็นเครื่องประกอบในการพิจารณาตัดสินใจดำเนินงานในด้านการขยายและปรับปรุงการใช้สินเชื่อเพื่อการเกษตร นำไปเพื่อการพัฒนาชนบทให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาถึงลักษณะของการใช้สินเชื่อ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ในช่วงปี พ.ศ. 2535 โดยวิธีการสัมภาษณ์กับสมาชิก ชกส. จำนวน 68 ราย

นิยามศัพท์

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หมายถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

สมาชิกเงินกู้ หมายถึง สมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

วงเงินกู้ หมายถึง จำนวนเงินกู้สูงสุดและต่ำสุดของเงินกู้แต่ละประเภท

วงเงินกู้ระยะสั้น หมายถึง เงินกู้เพื่อการผลิตเฉพาะฤดูกาลผลิต กำหนดชำระคืนไม่
เกิน 1 ปีอย่างมากไม่เกิน 18 เดือน อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 12 บาทต่อปี

เงินกู้ระยะปานกลาง หมายถึง เงินกู้เพื่อปรับปรุงกิจการ ซื้อเครื่องทุ่นแรง ก่า
หนดการใช้คืนไม่เกิน 5 ปี โดยแต่ละปี ผ่อนเป็นงวดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 บาทต่อปี

เงินกู้ระยะยาว หมายถึง เงินกู้เพื่อปรับปรุงหรือขยายกิจการ กำหนดชำระคืน 5
ปี แต่ละปี ต้องผ่อนเป็นงวดๆ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 บาทต่อปี

การใช้สินเชื่อ หมายถึง การใช้เงินกู้หรือเครดิตในกิจกรรมทางการเกษตร

สินเชื่อเพื่อการเกษตร หมายถึง การกู้ยืมและให้เครดิตแก่เกษตรกรโดยกำหนดให้ผู้
รับสินเชื่อ คือการเกษตร

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ประกอบด้วย 2 ส่วน

1. บทความทางวิชาการ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความทางวิชาการ

อำนาจ แสงโนรี (2524:59) กล่าวว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนให้ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุน แก่สมาชิกของสหกรณ์เท่านั้น แต่ในการส่งเสริมการพัฒนาเกษตรของประเทศไทย เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน โดยไม่เลือกว่าเกษตรกรนั้นจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรหรือไม่ ดังนั้นการให้บริการสินเชื่อจึงควรขยายออกไปกว้างขวาง ทั้งด้านเกษตรกรรายบุคคล และในด้านกลุ่มเกษตรกรกับสหกรณ์การเกษตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรดำเนินการให้เงินทุนแก่เกษตรกรเป็น 3 ทาง คือ

1. ให้เงินทุนแก่เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคารโดยตรง
2. ให้เงินทุนแก่เกษตรกร
3. ให้เงินทุนแก่สหกรณ์การเกษตร

๓) * ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ และสมคิด ทักษิณวิสุทธิ์ (2524:85) กล่าวว่า ในการผลิตทางการเกษตรนั้นเกษตรกรมีความต้องการสินเชื่อเป็นอย่างมาก ลักษณะความต้องการนี้จะแตกต่างกันไปจากการผลิตด้านอื่น ๆ อยู่บ้าง ความต้องการสินเชื่อการเกษตรเกิดขึ้นเพราะเหตุผลต่อไปนี้

1. ลักษณะรายได้และรายจ่ายของเกษตรกรการเกษตร เป็นการประกอบอาชีพที่ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ ในแง่ของรายได้ของเกษตรกรจะเกิดขึ้นเป็นบางครั้งเท่านั้นอย่างไรก็ตามใน

เรื่องของการจ่ายจะทำให้เกิดหนี้สม่ำเสมอทุกเดือน เมื่อเป็นเช่นนี้การขาดแคลนเงินสดสำหรับการใช้จ่ายทางด้านการผลิตและบริโภคก็เกิดขึ้น เกษตรกรก็ต้องกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายดังกล่าว

2. ภัยธรรมชาติ การเกษตรขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศเป็นอย่างมากหากปีใดแห้งแล้งหรือน้ำท่วม ก็จะทำให้ผลผลิตต่อการผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างยิ่ง ความต้องการกู้ยืมจึงเกิดขึ้น

3. การลงทุนระยะยาว ซึ่งการลงทุนดังกล่าวต้องใช้เงินทุนจำนวนมากเกษตรกรจำเป็นต้องกู้ยืมเพื่อขยายการลงทุน

นอกจากนี้รายงานกิจการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ระหว่าง 1 เมษายน 2526-31 มีนาคม 2527 พอดีสรุปได้ว่า การดำเนินงานของ ธกส. ในปีพ.ศ. 2526 ธกส. ได้ให้บริการเงินกู้ทั้งที่เป็นเงินสด และอุปกรณ์การผลิตเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 13,450 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 13.98 เงินกู้ทั้งเงินสดและอุปกรณ์การผลิต ได้ถูกจัดสรรไปยังท้องที่ต่างๆของประเทศ ตามความจำเป็นและความต้องการของเกษตรกร

มังกร ชัยพันธุ์ (2527:51) กล่าวถึง ปัญหาสินเชื่อการเกษตรอันเป็นปัญหาพื้นฐานหรือปัญหาที่จะต้องประสบโดยทั่วไป การแก้ปัญหาพื้นฐานนี้ย่อมนำไปสู่การแก้ปัญหาปลีกย่อยต่อไป ปัญหาดังกล่าวพอจะจำแนกได้ดังนี้

1. ปัญหาการจัดสินเชื่อที่ดีให้แก่เกษตรกร
2. ปัญหาการจัดสินเชื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการของเกษตรกร
3. ปัญหาการจัดสินเชื่อให้เกษตรกรโดยมีต้นทุนต่ำ
4. ปัญหาที่จะให้เกษตรกรใช้สินเชื่อโดยมีประสิทธิภาพ
5. ปัญหาการจัดสินเชื่อให้เหมาะสมแก่เกษตรกรแต่ละคน

๗) * อุกฤษ นาคสวัสดิ์ (2528:28) พูดถึงปัญหาทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรในประเทศไทยซึ่งแบ่งเป็นดังนี้

1. ปัญหาในเรื่องทั่วไป
  - 1.1 การกระจายรายได้ยังไม่เป็นธรรม

- 1.2 อัตราการเกิดของพลเมืองในชนบทสูง
  - 1.3 แรงงานในการเกษตรมากเกินไป
  - 1.4 จำนวนฟาร์มเพิ่มขึ้นแต่เนื้อที่ฟาร์มลดลง
  - 1.5 เกษตรกรมักจะไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร
  - 1.6 การช่วยเหลือเกษตรกรยังมีน้อย
  - 1.7 ขาดการวิจัยทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรอยู่อีกมาก
2. ปัญหาในเรื่องการผลิต
- 2.1 ธุรกิจในฟาร์มยังมีน้อย
  - 2.2 แรงงานด้อยคุณภาพและทำงานไม่เต็มที่
  - 2.3 อุปกรณ์การผลิตยังล้าสมัย
  - 2.4 แหล่งข้อมูลในการผลิตยังมีไม่พอ
  - 2.5 เกษตรกรถูกเอาเปรียบในเรื่องเช่าที่ดิน
  - 2.6 การผลิตยังต้องพึ่งธรรมชาติอยู่มาก
  - 2.7 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมและแนะนำการเกษตรยังมีไม่เพียงพอ
  - 2.8 การใช้ทรัพยากรในฟาร์มยังมีไม่เต็มที่
3. ปัญหาในเรื่องเครดิต
- 3.1 สถาบันเครดิตต่างๆ ยังมีไม่พอ
  - 3.2 อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดแพงมาก
  - 3.3 การกู้เงินยังใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกันอยู่มาก
  - 3.4 การกู้ของสถาบันเครดิตมักล่าช้าและมีพิธีต้องอยู่มาก
  - 3.5 ปริมาณเงินกู้จากสถาบันการเงินมักไม่เพียงพอ
  - 3.6 ระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น
4. ปัญหาในเรื่องตลาด
- 4.1 การตลาดไม่สู้จะเป็นแนวเดียวกับการผลิต
  - 4.2 ระบบตลาดทั่วไปไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ
  - 4.3 การช่วยเหลือเกษตรกรยังมีน้อย

4.4 เกษตรกรยังสนใจเรื่องตลาดน้อยไป

จากรายงานของ ธกส. อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา (2530) กล่าวถึงหลักประกันเงินกู้ว่า การจำนองที่ดินอันเป็นที่ตั้งของโครงการและอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ (ถ้ามี) เป็นประกันเงินกู้กับ ธกส. ทั้งนี้ อสังหาริมทรัพย์ที่จำนองต้องไม่น้อยกว่า 2 เท่าของวงเงินกู้ และเป็นการจำนองในลำดับแรกในการถืออสังหาริมทรัพย์มีจำนวนไม่ถึง 2 เท่าของเงินกู้ ให้เกษตรกรผู้กู้รวมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 5 คน ทำหนังสือรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้เงินกู้ต่อ ธกส. ตามที่กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรมอาชีวศึกษา (2516:16) ได้มีการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของผลผลิตของเกษตรกรทั่วประเทศ เฉลี่ยการลงทุนไปในฟาร์มของตนเพียง 21,596 บาทต่อปี เท่านั้นซึ่งการลงทุนจะเป็นทางด้านที่ดินและโรงเรือน เป็นส่วนใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นทรัพย์สินถาวร คือประมาณร้อยละ 75.43 ของมูลค่าแห่งการลงทุนทั้งหมดแสดงว่าเงินลงทุนจำนวนมากต้องไปผูกพันกับทรัพย์สินถาวร จำนวนเงินที่เหลือสำหรับการลงทุนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงมีค่อนข้างน้อย

เอกราช หนูแก้ว (2525) ศึกษาความต้องการสินเชื่อของสมาชิก ธกส. อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าแหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของเกษตรกรทั้งประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีส่วนช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรสูงขึ้น และจากการติดตามผลการใช้สินเชื่อพอสรุปได้ว่า ปี 2525 มีสมาชิกลูกค้าทั้งหมด 38,302 คน เพิ่มจากปี 2524 จำนวน 3,722 คน และปริมาณสินเชื่อที่ ธกส. ปลอຍให้ก้จำนวน 112 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2524 ถึง 94 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่า ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกมีมากขึ้น

๖) * ขณะเดียวกัน สักกัญญา ตันชนวัฒน์ (2525:221) ได้ศึกษาถึงการแบ่งประเภทของสินเชื่อ โดยแบ่งประเภทเงินกู้ภายใต้ข้อบังคับของ ธกส. ได้ดำเนินการให้เงินกู้ประเภทต่างๆ แก่เกษตรกร คือ

1. สินเชื่อระยะสั้น เพื่อการผลิตเฉพาะฤดู เช่น ค่าใช้จ่ายในการเพาะปลูกการบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว ข้อปัจจัยการผลิตต่าง ๆ กำหนดการชำระคืนไม่เกิน 1 ปี อย่างสูงมาก 18 เดือน อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 12 บาทต่อปี

2. สินเชื่อระยะปานกลาง เพื่อปรับปรุงกิจการขยายการก่อสร้างโรงเรียนกำหนดการชำระคืนไม่เกิน 5 ปี แต่ละปีผ่อนเป็นงวด ๆ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 บาทต่อปี

3. สินเชื่อระยะยาว เพื่อปรับปรุงหรือขยายกิจการ เข้าซื้อที่ดิน เครื่องจักรลงทุนการเกษตรต่าง ๆ กำหนดชำระคืนไม่เกิน 5 ปี โดยแต่ละปีผ่อนเป็นงวด ๆ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 บาทต่อปี

ณรงค์ กุศลานภาพ (2525) การศึกษาความต้องการสินเชื่อการเกษตรจาก ธกส. ของสมาชิกอำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อของบุคคล พบว่า รายได้และรายจ่ายเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการสินเชื่อของเกษตรกรมากกว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมดของเกษตรกร

ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ และสมคิด ทักษิณวิสุทธิ์ (2524) ได้สำรวจตลาดเงินทุนและสินเชื่อทางการเกษตร อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เกษตรกรในอำเภอนี้มีหนี้สินเฉลี่ยฟาร์มละ 5,100 บาท เป็นหนี้ที่กู้มาเพื่อสร้างทรัพย์สิน เช่น ซื้อที่ดินปลูกบ้านประมาณร้อยละ 34 หนี้สินเพื่อใช้จ่ายอย่างอื่น ร้อยละ 43.00 อัตราดอกเบี้ยต่ำสุดคือร้อยละ 12 บาทต่อปี โดยกู้จากสถาบันการเงิน

๑๙) * ชงยุทธ แฉล้มวงศ์ (2526) ศึกษาความต้องการสินเชื่อเพื่อการผลิตของชาวนาอำเภอนโนรมณ์ จังหวัดชัยนาท พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีพื้นที่เฉลี่ยฟาร์มละ 3,044.44 บาท โดยเงินกู้ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการผลิต และสรุปได้ว่าเมื่อเกษตรกรมีโอกาสกู้ยืมเพิ่มทำรายได้สุทธิของฟาร์มขึ้น

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2527) ได้ทำการสำรวจเกษตรกร 253 คนที่เรือนภายในภาคใต้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 83-40 ของครัวเรือนที่สุ่มมาทั้งหมดมีหนี้สิน การที่เกษตรกรส่วนใหญ่มีหนี้สิน เพราะว่าเกษตรกรมีรายได้น้อยและยากจน จึงต้องอาศัยสินเชื่อจากแหล่งต่างๆทั้งที่เป็นสินเชื่อในระบบและนอกระบบเพื่อนำไปปรับปรุงเพิ่มทุนให้มากขึ้น จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรในภาคใต้ร้อยละ 53.08 ของเกษตรกรที่สุ่มมาเป็นตัวอย่างกู้สินเชื่อเพื่อการผลิตร้อยละ 81.71 กู้มาเพื่อบริโภคร้อยละ 18.29 สาเหตุที่เกษตรกรได้รับสินเชื่อเพื่อการบริโภคในสัดส่วนน้อย ก็เพราะว่าคนไทยส่วนใหญ่นั้นดำรงชีพด้วยผลผลิตที่ครัวเรือนผลิตขึ้นมา ความจำเป็นในการใช้เงินกู้เพื่อการบริโภคจึงมีน้อย ส่วนสินเชื่อเพื่อการผลิตที่กู้มาเกษตรกรจะนำมาปรับปรุงและขยายการผลิต

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ สมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง แบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 68 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาและค่าใช้จ่าย ผู้ทำการศึกษาจึงไม่สามารถทำการสำรวจจำนวนประชากรที่เป็นสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรังได้ครบถ้วน จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มขนาดตัวอย่างตำบล 50 เปอร์เซ็นต์ จากจำนวนตำบลทั้งหมด 13 ตำบล ดังนั้นจะได้จำนวนตัวอย่างมาเท่ากับ 7 ตำบล

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสุ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเพียง 50 เปอร์เซ็นต์

ซึ่งจะได้ขนาดตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษาคั้งนี้ 68 ราย

จากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Table) เพื่อให้ได้มาซึ่งจำนวนกลุ่มสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตัวอย่าง ที่จะดำเนินการสัมภาษณ์

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลของสมาชิกสภาการเพื่อการศึกษาและสหกรณ์การศึกษา
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2535

ชื่อตำบล	จำนวนสมาชิก ชกส. (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด (50%) (คน)
1. ตำบลกันตังใต้	19	10
2. ตำบลบางลึก	24	12
3. ตำบลบ่อน้ำร้อน	3	2
4. ตำบลบางหมาก	17	9
5. ตำบลบางเป้ง	22	11
6. ตำบลย่านซื่อ	20	10
7. ตำบลโคกยาง	28	14
รวม	132	68

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์จะมีลักษณะเป็นคำถามเปิด (Open-Ended Question) ข้อมูลที่จะทำการเก็บรวบรวมในครั้งนี้ โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ตอนที่ 2 ข้อมูลทางการใช้สินค้าเชื้อของสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สินค้าเชื้อ

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์กับสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่มีได้ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้จำนวน 10 ราย จากนั้นได้นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าทางสถิติในการคำนวณครั้งนี้

1. เป็นการคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)
2. การคำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
3. การคำนวณหาค่าพิสัย (Range)

การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมโดยการสัมภาษณ์ คือ การไปหาเกษตรกรโดยตรงตามบ้านเพื่อทราบถึงความเป็นไปต่างๆ ของเกษตรกรในการสัมภาษณ์จะได้คำถามกับเกษตรกรโดยตรง ซึ่งจะได้ข้อมูลที่แท้จริงในการสัมภาษณ์สมาชิก ชกส. ในอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การศึกษานี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2535 ถึงเดือน มีนาคม 2536

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อและการกู้

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาการใช้สินเชื่อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม (ตารางภาคผนวก ข)

เพศ

สมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ส่วนใหญ่คือร้อยละ 64.71 เป็นเพศชาย ที่เหลือคือเพศหญิงร้อยละ 35.29

อายุ

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 43.71 ปี อายุต่ำสุด 24 ปี อายุสูงสุด 70 ปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 32.35 มีอายุอยู่ในช่วง 33-41 ปี และอยู่ในช่วง 42-50, 51-59, 24-32 และ 60-70 ปี ร้อยละ 27.94, 19.12, 13.24 และ 7.35 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา

สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 75 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 11.77 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนสมาชิกที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และสมาชิกที่ไม่ได้รับการศึกษาคือร้อยละ 8.82, 2.94 และ 1.47 ตามลำดับ

ศาสนา

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.88 นับถือศาสนาพุทธ รองมาร้อยละ 44.12 นับถือศาสนาอิสลาม

รายได้จากส่วนขยายพารา

จากผลของการศึกษาสมาชิกมีรายได้จากการทำส่วนขยายพาราเฉลี่ย 51,757.14 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 18,000 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 252,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.35 มีรายได้อยู่ในช่วง 18,000-64,800 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 16.07 มีรายได้ในช่วง 64,800-111,599 บาทต่อปี และมีเพียงร้อยละ 1.79 ที่มีรายได้ในช่วง 205,200-252,000 บาทต่อปี

รายได้จากการทำประมงเรือเล็ก

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกที่มีรายได้จากการทำประมงเรือเล็กเฉลี่ย 33,200 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 10,400 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 67,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 33.22 มีรายได้ในช่วง 21,720-33,039 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 22.22 มีรายได้ในช่วง 10,400-21,719 กับ 33,040-44,359 บาทต่อปี และสมาชิก ร้อยละ 11.11 มีรายได้ในช่วง 44,360-55,679 กับ 55,680-67,000 บาทต่อปี

รายได้จากการเลี้ยงปลาในกะชัง

จากผลของการศึกษาสมาชิกมีรายได้จากการเลี้ยงปลาในกะชังเฉลี่ย 30,900 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 20,000 บาทต่อปี และมีรายได้สูงสุด 46,000 บาทต่อปี สมาชิก ร้อยละ 33.33 มีรายได้ในช่วง 20,000-25,199 บาทต่อปี และร้อยละ 16.67 มีรายได้ในช่วง 25,200-30,399 , 30,400-35,599 , 35,600-40,799 และ 40,800-46,000 บาทต่อปี

รายได้จากการทำนา

จากการศึกษามีสมาชิกเพียงแค่ 2 รายเท่านั้นที่มีรายได้จากการทำนา ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 2,500 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 3,000 บาทต่อปี สมาชิกที่มีรายได้อยู่ในช่วง 2,000-2,332 กับ 2,666-3,000 คือร้อยละ 50

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์

จากผลการศึกษามีสมาชิก 5 รายที่เลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 25,600 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 12,000 บาทต่อปี และมีรายได้สูงสุด 42,000 บาทต่อปี ทั้งนี้สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 40 มีรายได้อยู่ในช่วง 12,000-17,999 บาทต่อปี ที่เหลือร้อยละ 20 มีรายได้ในช่วง 18,000-23,999 , 30,000-35,999 และ 36,000-42,000 บาทต่อปี

รายได้จากการรับจ้างทั่วไป

จากผลการศึกษามีสมาชิก 12 ราย ที่มีรายได้จากการรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 41,466.67 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 3,600 บาทต่อปี และมีรายได้สูงสุด 90,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 41.67 มีรายได้ในช่วง 20,880-38,159 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 25 มีรายได้ในช่วง 55,400-72,719 บาทต่อปี ส่วนร้อยละ 16.67 และ 8.33 มีรายได้ในช่วง 3,000-20,879 และ 72,720-90,000 บาทต่อปี ตามลำดับ

รายได้จากการเลี้ยงกุ้ง

มีสมาชิกเพียงแค่ 3 รายที่มีรายได้จากการเลี้ยงกุ้ง ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 59,333.33 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 48,000 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 80,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ในช่วง 48,000-58,666 บาทต่อปี คือร้อยละ 66.67 รองลงมา ร้อยละ 33.33 มีรายได้ในช่วง 69,330-80,000 บาทต่อปี

รายได้จากการทำสวนจาก

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกที่มีรายได้จากการทำสวนจากแค่ 3 ราย ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 14,666.67 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 10,000 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 20,000 บาทต่อปี สมาชิกร้อยละ 33.33 อยู่ในช่วง 10,000-13,332 ,13,333-16,665 และ16,666-20,000 บาทต่อปี

รวมรายได้ทั้งหมดที่ได้จากการประกอบอาชีพของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี 2535

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกมีรายได้จากการประกอบอาชีพทั้งหมดในปี 2535 ดังนี้คือ รายได้จากการทำสวนยางพารา รายได้จากการทำประมงเรือเล็ก รายได้จากการเลี้ยงปลาในกะชัง รายได้จากการทำนา รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ รายได้จากการรับจ้างทั่วไป รายได้จากการเลี้ยงกิ้ง และรายได้จากการทำสวนจาก ซึ่งมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 64,491.18 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุด 24,000บาทต่อปี รายได้สูงสุด 252,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 63.24 มีรายได้จากการประกอบอาชีพทั้งหมดอยู่ในช่วง 24,000-69,599 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 27.94 มีรายได้อยู่ในช่วง 69,600-115,199 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 5.88 ,1.47 และ 1.47 มีรายได้ทั้งหมดอยู่ในช่วง 115,200-160,799 ,160,800-206,399 และ206,400-251,999 บาทต่อปี ตามลำดับ

การถือครองที่ดิน

การผลการศึกษาพบว่าสมาชิกร้อยละ 88.24 มีที่ดินเป็นของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 8.82 เข้าของคนอื่นๆ ที่เหลือร้อยละ 2.94 ของญาติพี่น้อง

ตอนที่ 2 ข้อมูลการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(ธกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ปริมาณเงินกู้ที่ได้รับในปี 2535

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกได้รับเงินกู้เฉลี่ย 27,985.29 บาทต่อปี ต่ำสุด 4,000 บาทต่อปี และปริมาณเงินกู้สูงสุดที่ได้รับ 300,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 88.24 ได้รับเงินกู้อยู่ในช่วง ต่ำกว่า-63,200 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 10.29 ได้รับเงินกู้ในช่วง 63,201-122,400 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 1.47 ได้รับเงินกู้ในช่วง 240,801-300,000 บาทต่อปี ซึ่งเงินกู้ที่ได้รับจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของสมาชิกและหลักทรัพย์ค้ำประกัน (ตารางที่ 2)

วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน

สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 52.94 มีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเพื่อใช้ในกิจกรรมทางพารามากที่สุด และใช้ในการทำประมงและเลี้ยงปลาในกะชัง สร้างบ้าน ซ่อมแซม เลี้ยงกุ้ง และเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 14.71 , 13.24 , 10.29 และ 8.82 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ประเภทเงินกู้

จากตารางที่ 1 สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 61.77 กู้เงินในระยะปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 33.82 กู้เงินในระยะสั้น และร้อยละ 4.41 กู้เงินในระยะยาว (ตารางที่ 2)

ลักษณะการกู้เงิน

จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกร้อยละ 67.65 จะกู้เงินในลักษณะการรวมกลุ่ม ที่เหลืออีกร้อยละ 32.35 จะกู้เป็นรายบุคคล ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน (ตารางที่ 2)

หลักประกันในการกู้เงิน

สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 67.65 ระบุว่าใช้กลุ่มค้ำประกันในการกู้เงินส่วนที่เหลือ ร้อยละ 32.35 ใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกัน (ตารางที่ 2)

รูปแบบของการกู้เงิน

สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 94.12 จะกู้ในรูปแบบเงินสด มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 5.88 ที่กู้ในรูปแบบของเงินสดและสิ่งของ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อกู้และการกู้

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	(N=68)	
<u>ปริมาณเงินที่ได้รับในปี 2535 (บาท)</u>		
ต่ำกว่า - 63,200	60	88.24
63,201-122,400	7	10.29
122,401-181,600	-	-
181,601-240,800	-	-
240,801-300,000	1	1.47
เงินกู้ต่ำสุด	4,000	บาท
เงินกู้สูงสุด	300,000	บาท
เงินกู้เฉลี่ย	27,985.29	บาท

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
<u>วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน</u>		
ทำสวนยางพารา	36	52.94
ทำประมงและเลี้ยงปลาในกะชัง	10	14.71
เลี้ยงสัตว์	6	8.82
สร้างบ้าน, ยุงฉาง	9	13.24
เลี้ยงกุ้ง	7	10.29
<u>ประเภทเงินกู้</u>		
ระยะสั้น	23	33.82
ระยะปานกลาง	42	61.77
ระยะยาว	3	4.41
<u>ลักษณะในการกู้</u>		
กลุ่ม	46	67.65
ผู้เดียว	22	32.35
<u>หลักประกันในการกู้</u>		
หลักทรัพย์สิน	22	32.35
กลุ่มผู้ค้ำประกัน	46	67.65
<u>รูปแบบของการกู้เงิน</u>		
เงินสด	64	94.12
เงินสดและสิ่งของ	4	5.88

รายจ่ายจากการทำสวนยางพารา

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกใช้จ่ายในการทำสวนยางพาราเฉลี่ย 8991.43 บาทต่อปี ต่ำสุด 1,500 บาทต่อปี และสูงสุด 40,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 75 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า -9,200 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือมีรายจ่ายอยู่ในช่วง 9,201-16,900, 16,901 - 24,600 และ 32,300-40,000 บาทต่อปี คือร้อยละ 14.29 , 8.93 และ 1.78 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงรายจ่ายจากการทำสวนยาง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=56)</u>		
ต่ำกว่า - 9,200	42	75.00
9,201 - 16,900	8	14.29
16,901 - 24,600	5	8.93
24,601 - 32,300	-	-
32,301 - 40,000	1	1.78
รายจ่ายต่ำสุด 1,500.00 บาท		
รายจ่ายสูงสุด 40,000.00 บาท		
รายจ่ายเฉลี่ย 8,991.43 บาท		

รายจ่ายจากการทำประมงเรือเล็ก

จากผลของการศึกษาพบว่าสมาชิกใช้จ่ายในการทำประมงเรือเล็กเฉลี่ย

21,722.22 บาทต่อปี รายจ่ายต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี และรายจ่ายสูงสุด 24,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 33.34 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 6,401-10,800 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 22.22 , 22.22 , 11.11 และ 11.11 จะมีรายจ่ายอยู่ในช่วง 10,801-15,200 , 15,201-19,600 , ต่ำกว่า -6,400 และ 19,601-24,000 บาทต่อปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงรายจ่ายจากการทำประมงเรือเล็ก

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=9)		
ต่ำกว่า - 6,400	1	11.11
6,401-10,800	3	33.34
10,801-15,200	2	22.22
15,201-19,600	2	22.22
19,601-24,000	1	11.11
รายจ่ายต่ำสุด	2,000 บาท	
รายจ่ายสูงสุด	24,000 บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย	12,722.22 บาท	

รายจ่ายจากการเลี้ยงปลาในกะชัง

จากผลของการศึกษาพบว่าสมาชิกใช้จ่ายในการเลี้ยงปลาในกะชังเฉลี่ย 18,583.33 บาทต่อปี รายจ่ายต่ำสุด 10,000 บาทต่อปี และรายจ่ายสูงสุด 45,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า -17,000 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือร้อยละ 16.67 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 17,001-24,000กับ38,001-45,000 บาทต่อปี ตามลำดับ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงรายจ่ายจากการเลี้ยงปลาในกะชัง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=6)</u>		
ต่ำกว่า-17,000	4	66.67
17,001-24,000	1	16.67
24,001-31,000	-	-
31,001-38,000	-	-
38,001-45,000	1	16.66
รายจ่ายต่ำสุด	10,000 บาท	
รายจ่ายสูงสุด	45,000 บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย	18,583.33 บาท	

รายจ่ายจากการทำนา

จากผลการศึกษาข้อมูลสมาชิกที่ทำนามีเพียง 2 ราย ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 270 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายต่ำสุด 200 บาทต่อปี และค่าใช้จ่ายสูงสุด 340 บาทต่อปี สมาชิกมีรายได้ออยู่ในช่วง 200-246 และ 293-340 คือร้อยละ 50.00 และ ร้อยละ 50.00 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 แสดงรายจ่ายจากการทำนา

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=2)</u>		
200-246	1	50.00
247-292	-	-
293-340	1	50.00
รายจ่ายต่ำสุด	200	บาท
รายจ่ายสูงสุด	340	บาท
รายจ่ายเฉลี่ย	270	บาท

รายจ่ายจากการเลี้ยงสัตว์

จากการศึกษา สมาชิกที่ใช้จ่ายในการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 15,200 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายต่ำสุด 7,000 บาทต่อปี และ สูงสุด 30,000 บาทต่อปี สมาชิกมีรายได้อยู่ในช่วงต่ำกว่า-16,000 , 11,601-16,200 , 16,201-20,800 และ 25,401-30,000 บาทต่อปี คือ ร้อยละ 40.00 , 20.00 , 20.00 และ 20.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงรายจ่ายในการเลี้ยงสัตว์

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=5)</u>		
ต่ำกว่า-11,600	2	40.00
11,601-16,200	1	20.00
16,201-20,800	1	20.00
20,801-25,400	-	-
25,401-30,000	1	20.00
รายจ่ายต่ำสุด	7,000 บาท	
รายจ่ายสูงสุด	30,000 บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย	15,200 บาท	

รายจ่ายจากการเลี้ยงกุ้ง

จากผลของการศึกษาข้อมูล สมาชิกที่ใช้จ่ายในการเลี้ยงกุ้งมีรายจ่ายเฉลี่ย 167,600 บาทต่อปี รายจ่ายต่ำสุด 120,000 บาทต่อปี และรายจ่ายสูงสุด 280,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 248,001-280,000 บาทต่อปี คือร้อยละ 60.00 รองลงมา คือร้อยละ 20.00 ค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง ต่ำกว่า-152,000 และ 152,001-184,000 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงรายจ่ายในการเลี้ยงกุ้ง

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=5)</u>		
ต่ำกว่า -152,000	1	20.00
152,001-184,000	1	20.00
184,001-216,000	-	-
216,001-248,000	-	-
248,001-280,000	3	60.00
รายจ่ายต่ำสุด	120,000	บาท
รายจ่ายสูงสุด	280,000	บาท
รายจ่ายเฉลี่ย	167,600	บาท

รายจ่ายจากการทำสวนจาก

จากการศึกษาสมาชิกทำสวนจากเพียง 3 ราย ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 5,000 บาทต่อปี รายจ่ายต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี และรายจ่ายสูงสุด 6,000 บาทต่อปี สมาชิกร้อยละ 66.67 และ 33.33 จะมีรายจ่ายอยู่ในช่วง 5,001-6,000 และ ต่ำกว่า-3,000 ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แสดงรายจ่ายในการทำสวนจาก

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=3)		
ต่ำกว่า-3,000	1	33.33
3,001-4,000	-	-
4,001-5,000	-	-
5,001-6,000	2	66.67
รายจ่ายต่ำสุด	2,000 บาท	
รายจ่ายสูงสุด	6,000 บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย	5,000 บาท	

รายจ่ายค่าอุปโภคบริโภค

จากผลของการศึกษา ข้อมูลที่ทำการศึกษา สมาชิกใช้จ่ายเป็นค่าอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 37,544.12 บาทต่อปีต่ำสุด 6,500 บาทต่อปี และค่าใช้จ่ายสูงสุด 92,500 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่จะใช้จ่ายอยู่ในช่วง 23,701-40,900 คือร้อยละ 39.71 รองลงมาร้อยละ 23.53 จะใช้จ่ายอยู่ในช่วง 6,501-23,700 และ 40,901-58,100 บาทต่อปี ที่เหลือค่าใช้จ่ายจะอยู่ในช่วง 58,101-75,300 และ 75,301-92,500 คือ ร้อยละ 10.29 และ 2.94 ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แสดงรายจ่ายค่าอุปโภคบริโภค

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายจ่าย</u> (บาทต่อปี) (n=68)		
ต่ำกว่า-23,400	16	23.53
24,001-40,900	27	39.71
40,901-58,100	16	23.53
58,101-75,300	7	10.29
75,301-92,500	2	2.94
รายจ่ายที่ต่ำสุด 6,500	บาท	
รายจ่ายสูงสุด 92,500	บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย 37,544.12	บาท	

รวมรายจ่ายทั้งหมดของสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ในปี 2535

จากผลของการศึกษาข้อมูลของสมาชิก ชกส. อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี 2535 พบว่าสมาชิกมีรายจ่ายดังนี้ รายจ่ายจากการทำสวนยางพารา รายจ่ายจากการทำประมงเรือเล็ก รายจ่ายจากการเลี้ยงปลาในกระชัง รายจ่ายจากการทำนา รายจ่ายจากการเลี้ยงสัตว์ รายจ่ายจากการเลี้ยงกุ้ง รายจ่ายจากการทำสวนจาก และรายจ่ายจากค่าอุปโภคบริโภค ซึ่งมีรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 72,741.32 บาทต่อปี รายจ่ายทั้งหมดต่ำสุด 13,000 บาทต่อปี และรายจ่ายทั้งหมดสูงสุด 328,000 บาทต่อปี สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 82.36 มีรายจ่ายทั้งหมดอยู่ในช่วงต่ำกว่า - 76,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 5.88 สมาชิกจะมีรายจ่ายทั้งหมดอยู่ในช่วง 76,001-139,000 และ 139,001-202,000 บาทต่อปี ส่วนที่เหลือจะมีรายจ่ายทั้งหมดอยู่ในช่วง 265,001 - 328,000 และ 202,001 - 265,000 คือ ร้อยละ 4.41 และ 1.47 ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงรายจ่ายทั้งหมดของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ในปี 2535

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่าย (บาทต่อปี) (n=68)		
ต่ำกว่า- 76,000	56	82.36
76,001-139,000	4	5.88
139,001-202,000	4	5.88
202,001-265,000	1	1.47
265,001-328,000	3	4.41
รายจ่ายต่ำสุด	13,000 บาท	
รายจ่ายสูงสุด	328,000 บาท	
รายจ่ายเฉลี่ย	72,741.32 บาท	

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาของการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอเพียงของเงินกู้

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.35 ระบุว่าเงินกู้ไม่พอเพียง ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 42.65 ระบุว่าเงินกู้พอเพียง และได้แก้ไขโดยกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆ คือส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.41 ระบุว่าแก้ไขโดย กู้ยืมมาจากญาติพี่น้อง (ตารางที่ 12)

ความเหมาะสมของการได้รับเงินกู้

สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.29 ระบุว่าได้รับเงินกู้ทันช่วงการผลิต ที่เหลือ ร้อยละ 14.71 ได้รับเงินกู้ไม่ทันช่วงฤดูกาลผลิต ซึ่งสามารถแก้ไขโดย กู้ยืมจากแหล่งอื่นๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ญาติพี่น้อง และกู้จากเอกชน ร้อยละ 50.00, 40.00, และ 10.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการชำระเงินกู้

สมาชิกส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.65 ระบุว่าไม่มีปัญหาในการชำระเงินกู้ ซึ่งสามารถชำระเงินกู้ได้ทันกำหนด ที่เหลือ ร้อยละ 32.35 ระบุว่าไม่สามารถชำระเงินกู้ทันตามกำหนด ซึ่งแก้ไขโดย ผ่อนผัน ชกส. ยืมญาติพี่น้อง และกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ร้อยละ 50 , 22.27 , และ 22.73 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

สาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทันตามกำหนด

จากผลของการศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 43.48 ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทันกำหนดเนื่องจาก ฝนตก น้ำเสียทำให้กุ้งเป็นโรค และปลาตายตามลำดับ ซึ่งในการแก้ไขนั้นสมาชิกถึงร้อยละ 50 ระบุว่าขอผ่อนผันกับธนาคารเพื่อการเกษตร

และสหกรณ์การเกษตร(ชกส.) นอกจากนั้นก็แก้ไขโดยยืมญาติพี่น้อง และกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์
ต่างๆร้อยละ 27.27 และ 22.73 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ในการใช้สินเชื่อ

นอกเหนือไปจากปัญหาดังกล่าวมาในข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับการใช้สินเชื่อแล้วมีสมาชิก
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.) ได้ระบุปัญหาด้านอื่น ๆ ดังต่อไปนี้คือ
(ตารางที่ 12)

1. ปัญหาทางด้านขั้นตอนการให้บริการ จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 77.50 มีปัญหา
เนื่องจากขั้นตอนในการให้บริการยุ่งยากและช้าเกินไป ทำให้เกษตรกรเกิดการเบื่อหน่ายไม่
อยากใช้บริการ

2. ปัญหาด้านอาชีพ จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 70 มีปัญหาทางด้านการประ
กอบอาชีพที่ตนดำเนินการ แต่ไม่สามารถแก้ไขได้เพราะเกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆดีพอ
ซึ่งมักประสบกับการขาดทุน จึงต้องการให้เจ้าหน้าที่ ชกส. เข้าไปแนะนำ และส่งเสริม
แนวทางปฏิบัติ นับตั้งแต่เรื่องการผลิตตลอดจนด้านการตลาดซึ่งเป็นแหล่งรองรับผลิต เพื่อพุงรา
คาให้สูงขึ้น

3. ปัญหาด้านดอกเบี้ย จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 50 มีปัญหาเนื่องจากดอกเบี้ยสูง
เกินไป)

4. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนวงเงินกู้ จากการศึกษาพบว่าร้อยละ 30 มีปัญหาเนื่องจาก
จำนวนวงเงินกู้ที่ได้รับน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับราคาหลักทรัพย์ที่นำไปวาง จึงไม่เพียงพอกับการนำ
ไปใช้ในการดำเนินการต่างๆ ทั้งนี้เมื่อเทียบกับการใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่างๆแล้วทำ
ให้เกษตรกรลดการใช้บริการสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หันไปใช้
บริการธนาคารพาณิชย์ต่างๆแทนเพราะได้รับจำนวนวงเงินกู้สูงกว่า

5. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการชำระเงินกู้แต่ละช่วงสั้นเกินไป จากการศึกษาพบว่า
ร้อยละ 27.50 มีปัญหาเกี่ยวกับปัญหาทางด้านนี้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าอาชีพการทำสวนยางพาราต้อง
ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ

ตารางที่ 12 แสดงข้อมูลปัญหาการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี 2535

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของเงินกู้		
เพียงพอ	29	42.65
ไม่เพียงพอ	39	57.35
แนวทางแก้ไขเมื่อได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอ (n=39)		
กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ต่างๆ	13	33.33
เอกชน	3	7.69
ญาติพี่น้อง	22	56.41
อื่นๆระบุ (ชายสวน)	1	2.57
ความเหมาะสมของการได้รับเงินกู้		
ทันเวลา	58	85.29
ไม่ทันเวลา	10	14.71
แนวทางแก้ไขในกรณีได้รับเงินกู้ไม่ทันกำหนด (n=10)		
ยืมญาติพี่น้อง	4	40.00
กู้ยืมเอกชน	1	10.00
กู้ยืมธนาคารพาณิชย์ต่างๆ	5	50.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการชำระเงินกู้</u>		
มี	22	32.35
ไม่มี	46	67.65
<u>สาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (n=23)</u>		
สภาพาราคาตกต่ำ	10	43.48
ฝนตก	6	26.09
ปลาตาย	3	13.04
น้ำเสียกักเป็นโรค	4	17.39
<u>แนวทางแก้ไขปัญหากการชำระเงินกู้ (n=22)</u>		
ผ่อนผัน ชกส.	11	50.00
สัญญาค้ำประกัน	6	27.27
กู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ต่างๆ	5	22.73

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ในการใช้สินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ) (n=40)</u>		
1 ขันตอนในการดำเนินการยุ่งยาก	31	77.50
2 ต้องการคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่		
ชกส. ด้านการผลิตตลอดจนด้านการตลาด	28	70.00
3 ดอกเบี้ยสูงเกินไป	20	50.00
4 ปัญหาเกี่ยวกับวงเงินกู้ที่ได้รับน้อยเกินไป		
ไม่เพียงพอกับการดำเนินกิจการต่างๆ	12	30.00
5 ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการชำระ		
เงินกู้ ระยะเวลาสั้นเกินไป	11	27.50

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจำนวน 68 ราย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก
2. เพื่อศึกษาลักษณะการใช้สินเชื่อของสมาชิก
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการใช้สินเชื่อของสมาชิก

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

การศึกษาค้นคว้าการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี 2535 พบสรุปได้ว่าสมาชิกร้อยละ 64.71 เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 33-41 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 นับถือศาสนาพุทธ มีอาชีพทำการเกษตรซึ่งมีรายได้เฉลี่ยทั้งหมดจากการประกอบอาชีพครอบครัวละ 64,491.18 บาทต่อปี และส่วนใหญ่มีพื้นที่ที่ใช้เป็นการเกษตรเป็นของตนเอง

2. ลักษณะการใช้สินเชื่อของสมาชิก

จากการศึกษาค้นคว้าการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอกันตัง จังหวัดตรังในปี 2535 สมาชิกได้รับเงินกู้เฉลี่ย 27,985.29 บาทต่อปี โดยนำไปใช้เพื่อขยายการผลิตซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินในระยะปานกลาง ในรูปของเงินสด ทั้งนี้จะรวมกลุ่มกันเพื่อค้ำประกันเงินกู้

เกี่ยวกับรายจ่ายในการเกษตรสมาชิกจะจ่ายเป็นค่าเลี้ยงกุ้งมากที่สุดเฉลี่ย 167,600 บาทต่อปี รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงปลาในกะชัง เลี้ยงสัตว์ ทำประมง ทำสวนยางพารา ทำสวนจาก และทำนา เฉลี่ย 18,583.33 , 15,200 , 12,722.22 , 8,991.43 , 5,000 และ 270 บาทต่อปี ตามลำดับที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายค่าอุปโภคบริโภคเฉลี่ย

37,544.12 บาทต่อปี และรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 72,741.32 บาทต่อปี

3. ปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการใช้สินเชื่อของสมาชิก

สมาชิกส่วนใหญ่จะได้รับเงินกู้ทันในฤดูกาลผลิต แต่ระบุว่าไม่พอเพียงในการดำเนินกิจการ ซึ่งแก้ไขโดยกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ญาติพี่น้องและเอกชนในกรณีชำระเงินกู้ไม่ทันสาเหตุเนื่องมาจากขางพาราราคาตกต่ำ ฝนตก น้ำเสียกึ่งเป็นโรค ปลาตาย จากปัญหาต่างๆ นี้จะสอดคล้องกับค่ากล่าวของ อุกิศ นาคสวัสดิ์ ซึ่งศึกษาปัญหาทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรในประเทศไทย สมาชิกส่วนใหญ่จะแก้ไขโดยการขอผ่อนผันกับ ธกส.

ส่วนปัญหาอื่นๆในการใช้สินเชื่อ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นคือ ปัญหาด้านขั้นตอนในการดำเนินการยุ่งยาก สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่ตนดำเนินการจึงต้องการคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ธกส. ดอกเบี้ยสูงเกินไปเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น เงินกู้แต่ละช่วงที่ได้รับค่าไม่เพียงพอ ในการดำเนินกิจการต่างและระยะเวลาในการชำระหนี้สินแต่ละช่วงสั้นเกินไป จากปัญหาดังกล่าวนี้สอดคล้องกับค่ากล่าวของ ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ และสมคิด-ทักษิณวิสุทธ์ จากหนังสือเศรษฐศาสตร์เกษตร ซึ่งกล่าวถึงปัญหาในการต้องการสินเชื่อของสมาชิก

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาพบว่าการใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปี 2535 พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคต่างๆซึ่งผู้ทำการศึกษามีข้อเสนอแนะในการที่จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอน ควรลดขั้นตอนในการดำเนินการที่ยุ่งยาก เพื่อสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก
2. ด้านส่งเสริมอาชีพ เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรควรให้คำแนะนำส่งเสริมสมาชิกเกี่ยวกับทางด้านการผลิตตลอดจนทางด้านการตลาด และราคาผลิตผล เพื่อยกระดับราคาผลิตผลให้สูงขึ้น
3. ดอกเบี้ยสูง ธกส. ควรลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่าเดิมเนื่องจากดอกเบี้ยสูงเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินให้แก่เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกเพิ่มมากขึ้น
4. ด้านจำนวนวงเงินกู้ ทางธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรควรเพิ่มจำนวนวงเงินกู้แต่ละช่วงให้สูงกว่าเดิมและควรเอารายได้อื่นๆนอกเหนือจากรายได้หลักมาพิจารณาในการอนุมัติจำนวนวงเงินกู้และควรให้เงินกู้เหมาะสมกับราคาหลักทรัพย์ที่นำไปวาง
5. ระยะเวลาชำระเงินกู้ ควรขยายระยะเวลาการชำระเงินกู้แต่ละช่วงออกไปอีก โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนสมาชิกไม่สามารถดำเนินการผลิตได้
6. นอกจากข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ทางด้านการตลาดและราคาผลิตผลเป็นเป้าหมายหลักในการประกอบอาชีพของเกษตรกร สมาชิกจึงควรตั้งกลุ่มกันเพื่อขายผลิตผล ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโ่งงราคาของพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรมีสิทธิ์ในการเรียกร้องความยุติธรรมทางด้านราคาได้ และทาง ธกส. ควรติดตามผลการกู้เงินของสมาชิก ว่าเงินที่กู้ไปใช้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ให้ไว้กับธนาคารหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกกู้เงินไปใช้ไม่ค้อยตรงกับวัตถุประสงค์ที่ให้ไว้กับทาง ธกส.

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาชีวศึกษา. 2516. หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร. โรงพิมพ์อักษรสมัย, กรุงเทพมหานคร.
- ณรงค์ กุลสลาภาพ. 2525. ความต้องการสินเชื่อเกษตรจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรของสมาชิกอำเภอแก่ง จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.
- ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ และสมคิด ทักษิณวิสุทธิ. 2524. เศรษฐศาสตร์เกษตร. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์จำกัด, กรุงเทพมหานคร.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2527. รายงานการดำเนินงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2530. รายงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ชกส.)อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา.
- มังกร ชัยพันธุ์. 2527. สินเชื่อเกษตร. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ยงยุทธ แฉล้มวงศ์. 2526. การวิเคราะห์ความต้องการสินเชื่อเพื่อการผลิตของชาวนา อำเภอมนोरมณี จังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2524. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2527. งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร.

สฤฎญา ตัญญาวัฒน์. 2525. เศรษฐกิจการเกษตร. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. 2528. หลักเศรษฐศาสตร์เกษตร. กรุงเทพมหานครการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร.

เอกราช หนูแก้ว. 2525. ความต้องการสินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปัญหาพิเศษ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.

อำนาจ แสงโนวี. 2524. เศรษฐศาสตร์เกษตร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.

ກາດຜາກ

ภาคผนวก ก.

สถานที่ทำการสำรวจ

โดยดำเนินการสำรวจเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์สมาชิกสภากรรมการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส) ในท้องที่ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งอำเภอกันตัง ประกอบด้วย จำนวนหมู่บ้าน 76 หมู่บ้าน จำนวนตำบล 13 ตำบล

สภาพทั่วไปของอำเภอกันตัง

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอกันตังแบ่งเขตการปกครองเป็น 13 ตำบล กับ 1 เทศบาล ดังนี้

1. ตำบลควนธานี	8. ตำบลย่านซื่อ
2. ตำบลบางหมาก	9. ตำบลป่อน้ำร้อน
3. ตำบลบางเป้า	10. ตำบลบางลึก
4. ตำบลวังวน	11. ตำบลนาเกลือ
5. ตำบลกันตังใต้	12. ตำบลเกาะลิบง
6. ตำบลโคกยาง	13. ตำบลคลองชีล้อม
7. ตำบลคลองลู	14. เขตเทศบาลตำบลกันตัง

อำเภอกันตังมีพื้นที่ทั้งหมด 609.6 ตารางกิโลเมตร (381,022 ไร่) มีประชากรทั้งหมด 70,863 คน เป็นชาย 36,315 คน หญิง 34,548 คนจำนวนครอบครัวทั้งสิ้น 11,847 ครอบครัว ซึ่งอำเภอกันตังมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอกันตัง อำเภอมืองตรัง อำเภอสีเกา
ทิศใต้	ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอสีเกา และทะเลอันดามัน

* ที่มา : (สำนักงานเกษตรอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง พ.ศ. 2535)

พื้นที่ทำการสำรวจ คืออำเภอกันตัง จังหวัดตรัง แบ่งการปกครองออกเป็น 13 ตำบล สุ่มมา 50 % ของจำนวนตำบลทั้งหมดดัง จะได้ 7 ตำบลดังนี้

1. ตำบลกันตังใต้
2. ตำบลบางเป้า
3. ตำบลบางหมาก
4. ตำบลย่านซื่อ
5. ตำบลโคกกลาง
6. ตำบลบางลึก
7. ตำบลบ่อน้ำร้อน

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปของอำเภอกันตัง เป็นที่ลุ่มๆดอนๆไม่สม่ำเสมอพื้นที่ใกล้แม่น้ำส่วนมากเป็นที่ราบและโคลนตม ลักษณะค่อยๆลาดเอียงลงสู่แม่น้ำตรัง ถัดจากบริเวณที่ราบทั้งสองด้านเป็นเนินเตี้ยๆ ระหว่างเนินเป็นที่ราบแคบๆเหมาะสำหรับการปลูกพืช เช่นทำนา ทำสวน แต่ส่วนมากมักจะทำสวน พืชที่ปลูก ได้แก่ยางพาราเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่ราบริมแม่น้ำ น้ำทะเลจะท่วมตลอดปี พื้นที่ดินกลายเป็นโคลนตม ไม่เหมาะสมการปลูกพืช พืชที่เหมาะสมกับดินสภาพดังกล่าวได้แก่ จาก

ประชากร

จำนวนประชากรมีทั้งสิ้น 70,8693 คน เป็นชาย 36,315 คน หญิง 34,548 คน จำนวนครอบครัวทั้งสิ้น 11,847 ครัวเรือน

การคมนาคม

การคมนาคมของอำเภอกันตังมีทั้งทางบก และทางน้ำ

ทางบก มี 2 ทางคือ

1. ถนนแผ่นดินสายกันตัง-ตรังเป็นเส้นทางติดต่อระหว่างอำเภอกันตังกับจังหวัดตรัง ระยะทาง 26 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาวแอสฟัลท์ตลอดสายและมีถนนเชื่อมถึงกันเกือบทุกหมู่บ้าน

2. ทางรถไฟ มีทางรถไฟแยกจากชุมทางทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มาสู่ปลายทางที่สถานีรถไฟกันตัง ในวันหนึ่งๆจะมีรถ 2 ขบวน คือขบวนรถไฟทุ่งสง-กันตัง และกันตัง-ทุ่งสง วิ่งสวนทางไปกลับทุกวันและมีขบวนรถไฟ กันตัง-กรุงเทพฯ อีกขบวนหนึ่ง

ทางน้ำ

มีการเดินทางทางเรือรับจ้างระหว่างแผ่นดินใหญ่ คือตัวเมืองกันตังกับหมู่เกาะต่างๆ ในอำเภอ

สภาพทางเศรษฐกิจ

ขึ้นอยู่กับ การประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้แก่การทำสวนยางพารา และการประมง เป็นอาชีพหลัก นอกจากนั้นยังมีอาชีพรับจ้างทั่วไป

การถือครองที่ดิน

พื้นที่ถือครองที่ดินทั้งอำเภอรวม 381,022 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่พืชเศรษฐกิจ และพื้นที่นา

พื้นที่นา	41,599	ไร่
พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น	63,994	ไร่
พื้นที่ปลูกยางพารา	73,075	ไร่
พื้นที่ไร่พืชผัก	14,111	ไร่
พื้นที่ทำนาแก้ง	1,866	ไร่

สายสัมพันธ์ของคนในสังคม

วงศ์าคณาญาติ พวกพ้อง และกลุ่มศาสนา ราษฎรในตำบลต่างๆ นับถือศาสนาพุทธ มีบางตำบลประชากรมีทั้งนับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามเป็นแบบกลุ่มศาสนาและประชากรส่วนใหญ่ว่าจะ เชื้อพืงผู้นำในท้องถิ่น

สภาพภูมิอากาศ

อำเภอกันตังอยู่ในเขตมรสุมติดต่อกับทะเลอันดามัน ทางด้านมหาสมุทรอินเดีย และมหาสมุทรแปซิฟิกจึงทำให้ได้รับลมมรสุมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดปีเฉลี่ย 7-8 เดือน ที่เหลือเป็นฤดูร้อน ฤดูหนาวแทบจะไม่มี อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย 2,000 มิลลิเมตร

การศึกษา

ปัจจุบันอำเภอกันตังมีสถานศึกษาทั้งในภาคบังคับและไม่บังคับดังนี้

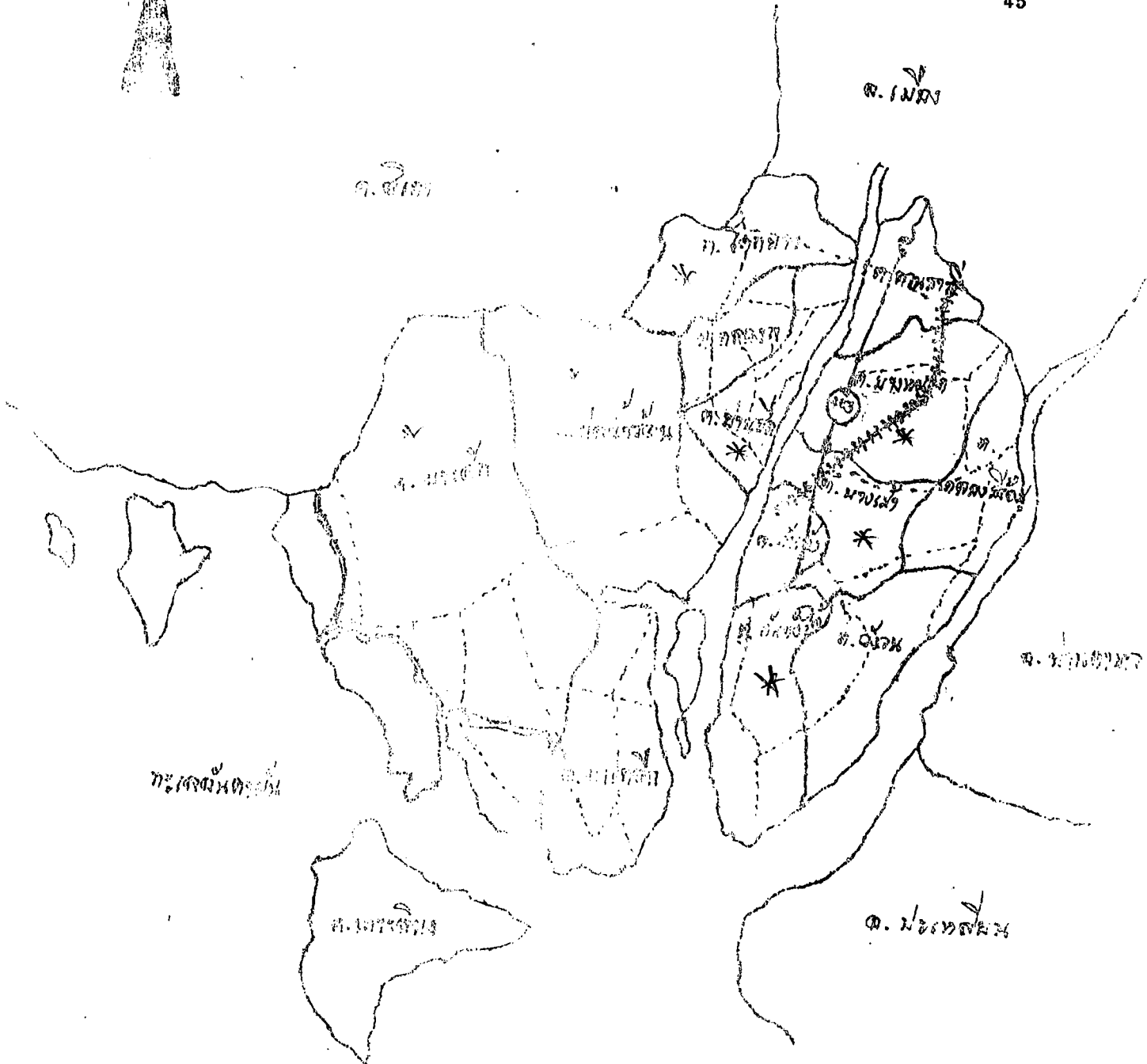
1. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 2 โรงเรียน
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 46 แห่ง
3. โรงเรียนเทศบาล 2 แห่ง
4. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน 4 โรงเรียน
5. โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ 1 โรงเรียน

ศาสนา

ประชาชนอำเภอกันตังมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา จึงมีทั้งศาสนาพุทธ อิสลาม และคริสต์ มีสถานประกอบศาสนากิจและหน่วยอบรมสั่งสอนประชาชนดังนี้

วัดพุทธศาสนา	จำนวน	10 วัด
สำนักสงฆ์	จำนวน	4 สำนักสงฆ์
ที่พักสงฆ์	จำนวน	2 แห่ง
โบสถ์คริสต์	จำนวน	1 แห่ง
มัสยิด	จำนวน	21 แห่ง
การนับถือศาสนาพุทธ		72 %
การนับถืออิสลาม		27 %
การนับถือคริสต์		0.85 %

แผนที่จังหวัดตาก

เขตจังหวัด

----- (403) -----

จุดหมายที่ตั้งของสถานีรถไฟ 403

เขตอำเภอ

ภาคผนวก ข

ตารางภาคผนวก ข ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	44	64.41
หญิง	24	35.29
<u>อายุ (ปี)</u>		
24-32	9	13.24
33-41	22	32.35
42-50	19	27.94
51-59	13	19.12
60-70	5	7.35
อายุน้อยที่สุด 24 ปี		
อายุสูงสุด 70 ปี		
อายุเฉลี่ย 43.71 ปี		

ตารางภาคผนวก ๗ (ต่อ)

=====

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
--------	-----------------	--------

ระดับการศึกษา

ไม่ได้เรียน	1	1.47
ประถมศึกษา ปีที่ 4	51	75.00
ประถมศึกษา ปีที่ 6	8	11.77
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	6	8.82
มัธยมศึกษา ปีที่ 6	2	2.94

ศาสนา

พุทธ	38	55.88
อิสลาม	30	44.12

ตารางภาคผนวก ข (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

รายได้ส่วนยางพารา (บาทต่อปี) (n=56)

ต่ำกว่า -64,800	45	80.35
64,801 -111,600	9	16.07
111,601 -198,400	1	1.79
158,401 -205,200	-	-
205,201 -252,000	1	1.89
รายได้ต่ำสุด 18,000 บาท		
รายได้สูงสุด 252,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 51,757.14 บาท		

ตารางภาคผนวก ๗ (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

รายได้จากการทำประมงเรือเล็ก (บาทต่อปี) (n=9)

ต่ำกว่า -21,720	2	22.22
21,721 -33,040	3	33.34
33,041 -44,360	2	22.22
44,361 -55,680	1	11.11
55,681 -67,000	1	11.11
รายได้ต่ำสุด 10,400 บาท		
รายได้สูงสุด 67,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 33,200 บาท		

ตารางภาคผนวก ๗ (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายได้จากการเลี้ยงปลาในกระชัง (บาทต่อปี) (n=6)</u>		
ต่ำกว่า -25,200	2	33.33
25,201 -30,400	1	16.67
30,401 -35,600	1	16.66
35,601 -40,800	1	16.67
40,801 -46,000	1	16.67
รายได้ต่ำสุด 20,000 บาท		
รายได้สูงสุด 46,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 30,900 บาท		
<u>รายได้จากการทำนา (บาทต่อปี) /n=2)</u>		
ต่ำกว่า -2,332	1	50.00
2,333 -2,665	-	-
2,666 -3,000	1	50.00
รายได้ต่ำสุด 2,000 บาท		
รายได้สูงสุด 3,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 2,500 บาท		

ตารางภาคผนวก ข (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

รายได้จากการเลี้ยงสัตว์ (บาทต่อปี /n=5)

ต่ำกว่า -18,000	2	40.00
18,001 -24,000	1	20.00
24,001 -30,000	-	-
30,001 -36,000	1	20.00
36,001 -42,000	1	20.00
รายได้ต่ำสุด 12,000 บาท		
รายได้สูงสุด 42,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 25,600 บาท		

ตารางภาคผนวก ๗ (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายได้รับจ้างทั่วไป (บาทต่อปี / n=12)</u>		
ต่ำกว่า -20,880	2	16.67
20,881 -38,160	5	41.67
38,161 -55,400	1	8.33
55,401 -72,720	3	25.00
72,721 -90,000	1	8.33
รายได้ต่ำสุด 3,600 บาท		
รายได้สูงสุด 90,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 41,466.67 บาท		
<u>รายได้จากการเลี้ยงกุ้ง (บาทต่อปี / n=3)</u>		
ต่ำกว่า -58,666	2	66.67
58,667 -69,333	-	-
69,334 -80,000	1	33.33
รายได้ต่ำสุด 48,000 บาท		
รายได้สูงสุด 80,000 บาท		
รายได้เฉลี่ย 59,333.33 บาท		

ตารางภาคผนวก ข (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
--------	-----------------	--------

รายได้จากสวนจาก (บาทต่อปี /n=3)

ต่ำกว่า -13,332	1	33.33
13,333 -16,665	1	33.33
16,666 -20,000	1	33.34

รายได้ต่ำสุด 10,000 บาท

รายได้สูงสุด 20,000 บาท

รายได้เฉลี่ย 14,666.67 บาท

รวมรายได้ทั้งหมดจากการประกอบอาชีพ (บาทต่อปี)

ต่ำกว่า -69,600	43	63.24
69,601 -115,200	19	27.94
115,201 -160,800	4	5.88
160,801 -206,400	1	1.47
206,401 -252,000	1	1.47

รายได้ต่ำสุด 24,000 บาท

รายได้สูงสุด 252,000 บาท

รายได้เฉลี่ย 64,491.18 บาท

ตารางภาคผนวก ข (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N=68)	ร้อยละ
<u>การถือครองที่ดิน</u>		
ของตนเอง	60	88.24
เช่าของคนอื่น	6	8.82
ของญาติพี่น้อง	2	2.94

ภาคผนวก ค.

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การใช้สินเชื่อของสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สาขาอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ชื่อ.....นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ .....ปี

3. ระดับการศึกษา .....

4. ศาสนา .....

5. รายได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

5.1 ทำสวนยางพารา รายได้ ..... บาท

5.2 รายได้จากการทำงานประจำ รายได้..... บาท

5.3 รายได้จากการทำงานพิเศษ รายได้..... บาท

5.4 รายได้จากการทำงาน รายได้..... บาท

5.5 รายได้จากการเล่นสัตว์ รายได้..... บาท

5.6 รายได้รับจ้างทั่วไป รายได้ ..... บาท

5.7 รายได้จากการเล่นหุ้น รายได้ ..... บาท

5.8 รายได้จากส่วนจาก รายได้ ..... บาท

6. รวมรายได้ทั้งหมด ..... บาท
7. การถือครองที่ดิน
- ( ) ของตัวเอง ( ) เช่า
- ( ) ญาติพี่น้อง ( ) อื่นๆระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลการใช้สินเชื่

8. ในปี พ.ศ.2535 ท่านได้รับเงินกู้ (จำนวนเงิน) ..... บาท
9. วัตถุประสงค์ในการกู้เงิน.....
10. ท่านกู้เงินประเภทใด
- ( ) ระยะสั้น ( ) ระยะยาว ( ) ปานกลาง
11. ลักษณะการกู้
- ( ) ผู้เดียว ( ) เป็นกลุ่ม
12. หลักประกันในการกู้
- ( ) หลักทรัพย์ ( ) กลุ่มผู้ค้าประกัน
13. ท่านกู้มาในรูปใด
- ( ) เงินสด ( ) สิ่งของ
- ( ) ทั้งเงินสดและสิ่งของ
14. ท่านใช้จ่ายในเรื่องใด
- 14.1 การทำสวนยางพารา ..... บาท
- ค่าพันธุ์ ..... บาท
- ค่าปุ๋ย ..... บาท
- ยาปราบวัชพืช ..... บาท
- ค่าแรงงาน ..... บาท
- 14.2 การทำประมงเรือเล็ก..... บาท
- ค่าเรือเล็กที่ใช้จับปลา ..... บาท
- ค่าอวนตาเล็ก ..... บาท

	ค่าเครื่องยนต์	.....	บาท
14.3	การเลี้ยงปลากระชัง	.....	บาท
	ค่าพันธุ์	.....	บาท
	ค่าอาหาร	.....	บาท
	ค่าอุปกรณ์ทำกระชัง	.....	บาท
	ค่าแรงงาน	.....	บาท
14.4	การทำนา	.....	บาท
	ค่าปุ๋ย	.....	บาท
	ค่าแรงงาน	.....	บาท
14.5	เลี้ยงสัตว์	.....	บาท
	ค่าพันธุ์	.....	บาท
	ค่าอาหาร	.....	บาท
	ค่าอุปกรณ์สร้างโรงเรือน	.....	บาท
	ค่าแรงงาน	.....	บาท
14.6	เลี้ยงกุ้ง	.....	บาท
	ค่าพันธุ์	.....	บาท
	ค่าอาหาร	.....	บาท
	ค่ายา	.....	บาท
	ค่าอุปกรณ์	.....	บาท
	ค่าแรงงาน	.....	บาท
15.	รวมรายจ่ายทั้งหมด	.....	บาท
14.7	การทำสวนจาก	.....	บาท
	ค่าอุปกรณ์	.....	บาท
	ค่าแรงงาน	.....	บาท

ตอนที่ 3 ข้อมูลปัญหาของการใช้สินเชื่อ

16. ท่านได้รับเงินกู้เพียงพอหรือไม่

( ) เพียงพอ

( ) ไม่เพียงพอ

17. ในกรณีได้รับเงินกู้ไม่เพียงพอท่านแก้ไขอย่างไร

( ) ธนาคารพาณิชย์

( ) เอกชน

( ) ญาติพี่น้อง

( ) กู้มาจากแหล่งอื่นๆ

18. ท่านได้รับเงินกู้ทันตามกำหนดการผลิตหรือไม่

( ) ทัน

( ) ไม่ทัน

19. ในกรณีไม่ทันท่านแก้ไขอย่างไร

( ) ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ

( ) เพื่อนบ้าน

( ) เอกชน

( ) ญาติพี่น้อง

( ) กู้จากแหล่งอื่นๆ ระบุ

20. ท่านมีปัญหาในการชำระคืนเงินกู้หรือไม่

( ) มี

( ) ไม่มี

20.1 ถ้ามีโปรดระบุ

( ) .....

( ) .....

20.2 ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร

( ) ผ่อนผัน ชกส.

( ) กู้จากแหล่งอื่นๆ ระบุ

( ) ยืมจากญาติพี่น้อง

( ) อื่นๆ ระบุ

21. ปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ ในการใช้สินเชื่อ (นอกเหนือจากข้อ 16-20)

21.1 .....

21.2 .....

21.3 .....